

**Vleermuisonderzoek
Paranadreef te Utrecht**

Opdrachtgever: Mees ruimte&milieu
de heer M.L.W. Andela
Postbus 854
2700 AW Zoetermeer

Versienummer: Concept

Datum: 10 september 2013

Auteur: mevrouw ir. L. Dresmé

Paraaf:

Rijdsch
Van

Colofon

Dresmé&vanderValk

Wüstelaan 31

2082 AA Santpoort-Zuid

+31 (0)23 5315153

+31 (0)6 47570615

linda@dresmevandervalk.nl

www.dresmevandervalk.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Dresmé&vanderValk.

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel	4
1.3 Indeling van de rapportage.....	4
2 Projectbeschrijving	5
2.1 Ligging	5
2.2 Projectbeschrijving	5
2.3 Beschermd gebied	6
3 Onderzoeksmethode	7
4 Resultaten	8
5 Effecten	9
Conclusie	9

bijlage 1: C.V. mevrouw Ir. L. Dresmé

1 INLEIDING

In de zomer van 2013 is een quickscan flora en fauna en een nader vleermuisonderzoek uitgevoerd ter plaatse van het St. Antonius Ziekenhuis, locatie Utrecht-Overvecht. Het ziekenhuis is gelegen in het stedelijke gebied van Utrecht in de provincie Utrecht.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van het nadere vleermuisonderzoek was de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna waarbij een nader onderzoek naar vleermuizen is geadviseerd. In het kader van een bestemmingsplanprocedure is een onderzoek naar vleermuizen nodig.

1.2 Doel

Het doel van het nadere vleermuisonderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over het gebruik van het projectgebied door beschermde soorten. Daarbij worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke vleermuissoorten komen voor binnen het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige soorten vleermuizen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet?

1.3 Indeling van de rapportage

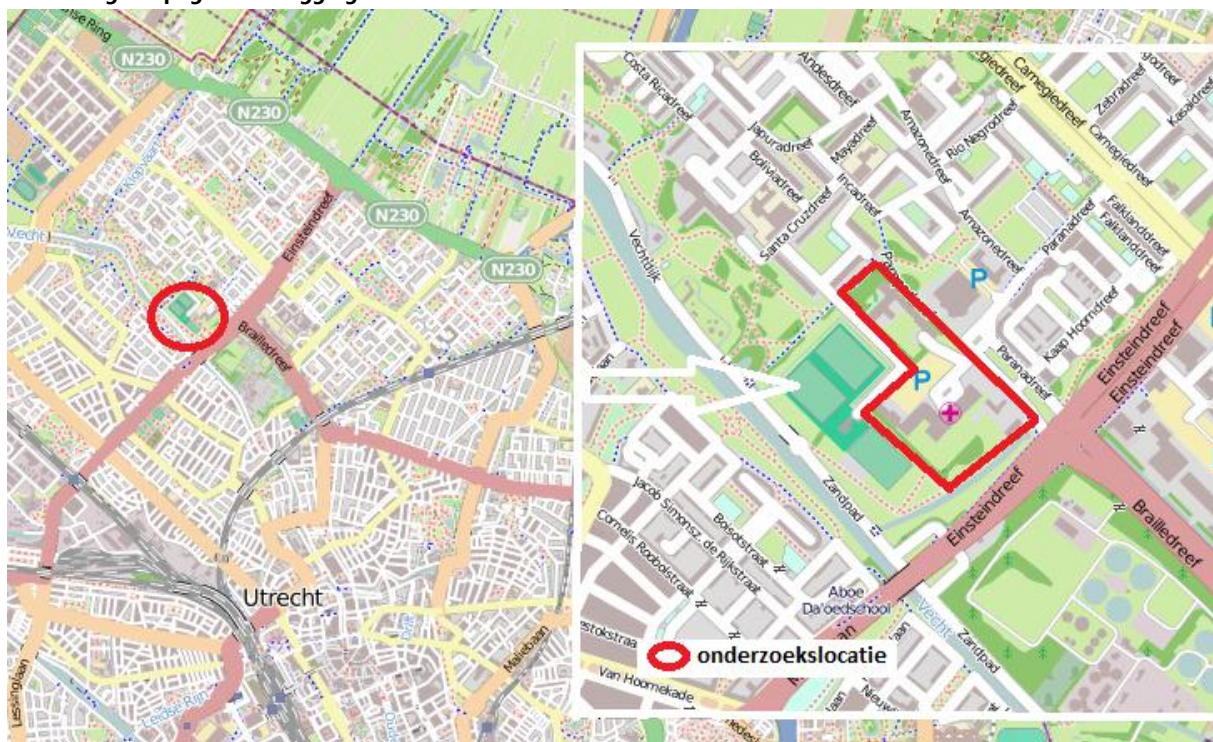
Het nadere vleermuisonderzoek bestaat uit vijf hoofdstukken. In hoofdstuk 2 is het projectgebied en het voorgenomen initiatief beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 4 zijn de onderzoeksresultaten beschreven. In hoofdstuk 5 zijn de effecten beschreven in het licht van de Flora- en faunawet, met tevens de conclusie.

2 PROJECTBESCHRIJVING

2.1 Ligging

Het projectgebied dat onderzocht is op beschermde soorten en met name vleermuizen bestaat uit de diverse gebouwen dat het St. Antonius Ziekenhuis omvat. Het gebied is met een hek omgeven. De gebouwen binnen het projectgebied zijn het hoofdgebouw, het sportgebouw, de zusterflat en een losstaand installatiegebouw, zie afbeelding 1.

Afbeelding1: topografische ligging

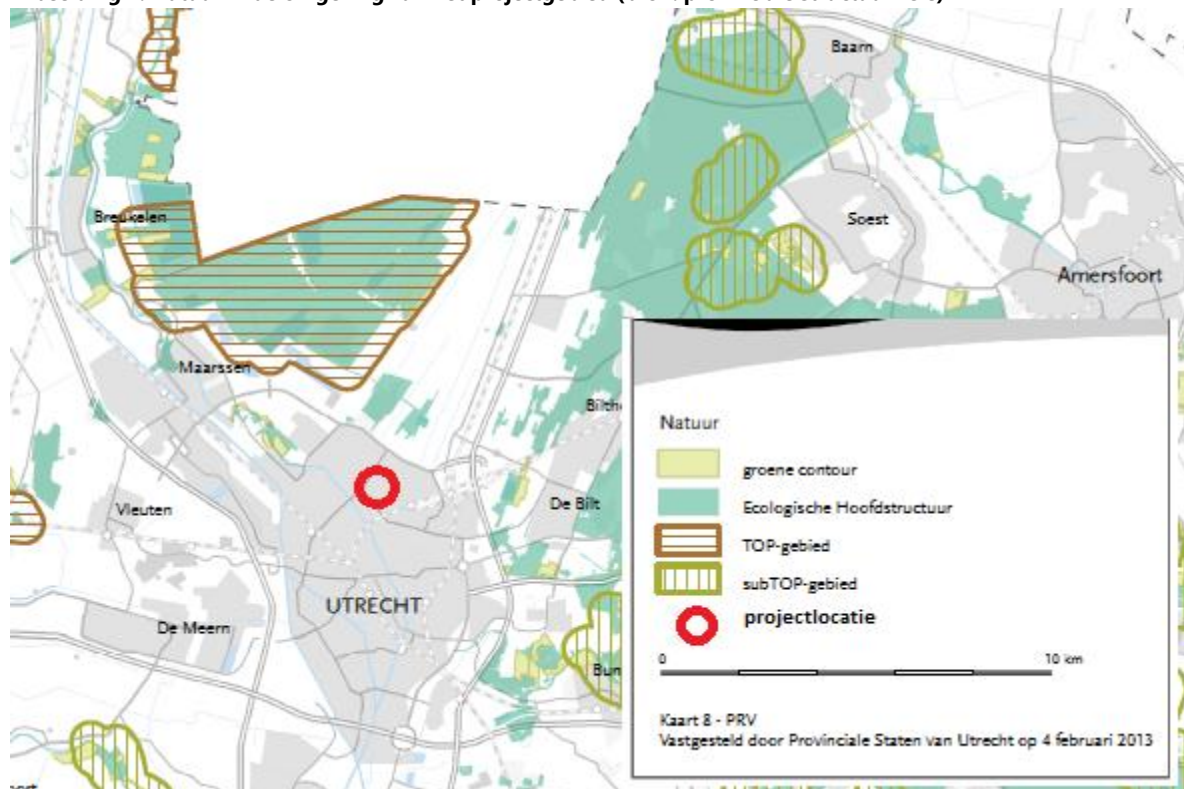
2.2 Projectbeschrijving

De bestaande bebouwing zal worden gesloopt waarna woningbouw wordt gerealiseerd. Zo veel mogelijk bomen blijven behouden. Omdat watergangen binnen het projectgebied ontbreken, is geen sprake van dempen van water. Tijdens de sloop- en aanlegfase zal puin worden gebroken, grond worden verzet en geheid.

2.3 Beschermde gebieden

Het projectgebied is geen onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur of een gebied dat is beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet, zie afbeelding 2. De afstand tot de Ecologische Hoofdstructuur is meer dan een kilometer.

Afbeelding 2. Natuur in de omgeving van het projectgebied (bron: provinciale structuurvisie)

3 ONDERZOEKSMETHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door een specialist op het gebied van vleermuizen in stedelijk gebied, mevrouw ir L. Dresmé, zie bijlage 1 C.V. In eerste instantie is het projectgebied onderzocht op beschermde flora en fauna. Uit dit onderzoek is gebleken dat het projectgebied geschikt is als verblijfplaats voor vleermuissoorten.

Op 22 mei 2013 is een eerste screening vleermuisonderzoek uitgevoerd. De zusterflat is beoordeeld als geschikt voor vleermuizen. De CV-ruimtes van het ziekenhuis zijn gelegen in de kelder en op de eerste verdieping. Omdat deze ruimten laag gelegen zijn, zijn deze ruimten beperkt geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Alle zolders en plafonds, voor zover geschikt, zijn onderzocht op sporen. Tijdens de eerste avondronde zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen nabij de zusterflat en aan de achterzijde van het sportgebouw. De resultaten hebben geleid tot een jaarrond onderzoek waarbij in totaal nog 3 rondes zijn uitgevoerd (twee avondrondes en een ochtendronde), zie tabel 1. De weeromstandigheden vormden geen belemmering voor het onderzoek. Het vleermuisonderzoek komt overeen met de intensiteit en verspreiding van de onderzoeken zoals genoemd is in het vleermuisprotocol van 2013.

Tabel 1. Bijzonderheden van de veldbezoeken

datum	Type onderzoek	weersomstandigheden
22-5-2012, 20.00-23.00 uur	Eerste screening vleermuisonderzoek	10°C, geen neerslag, windkracht 1-2 Bft
3-7-2012, 21.15-23.50 uur	Avondronde, foerageergebied, zomerverblijfplaatsen, kraamkolonie, foerageergebied, trekroute	19 °C, geen neerslag, windkracht 1-2 Bft
3-8-2012, 4.00-6.00 uur	Ochtendronde, foerageergebied zomer- en paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen, trekroute	14 °C, geen neerslag, windkracht 1-2 Bft
4-9-2012, 20.00-22.30 uur	avondronde, foerageergebied zomer- en paarverblijfplaatsen, trekroute (schooltuinen, 1 onderzoeker)	15 °C, geen neerslag, windkracht 1-2 Bft

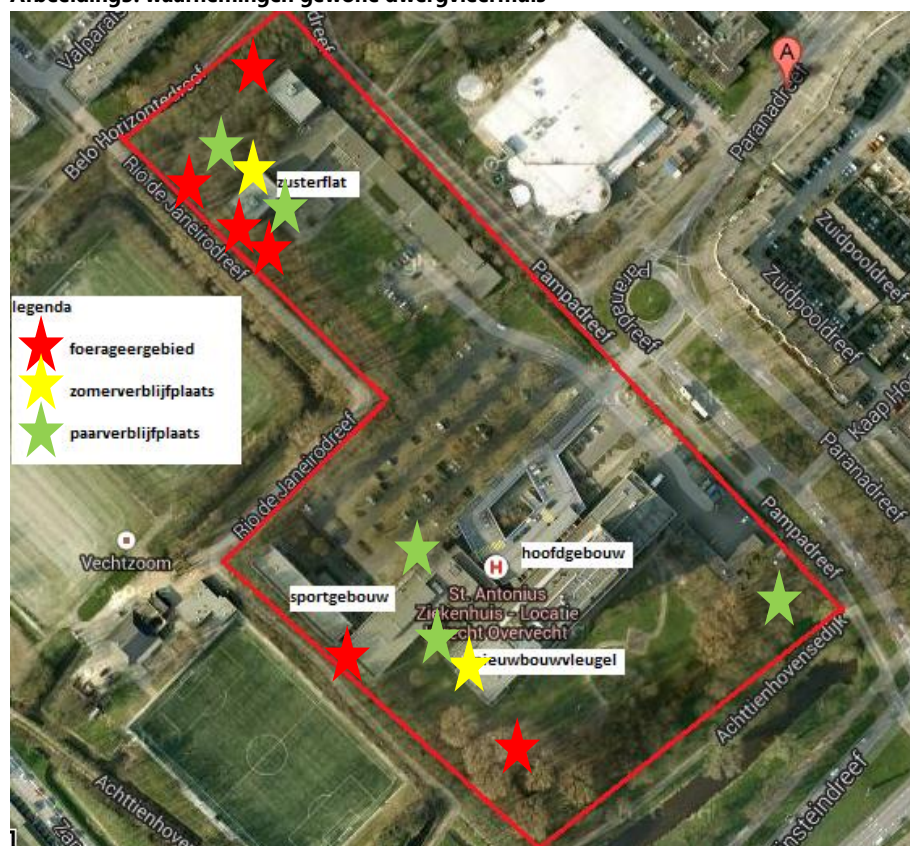
Tijdens de veldbezoeken is op basis van zicht en geluid de aanwezigheid van vleermuizen in en rond het projectgebied geïnventariseerd. Op basis van deze onderzoeken is het gebruik van vleermuizen in het gehele projectgebied in kaart gebracht. Met behulp van een batdetector (Pettersson D240x)-een apparaat dat de ultrasone geluiden van vleermuizen omzetten in voor de mens hoorbare frequenties- zijn de vleermuizen waargenomen. Zonder twijfel is alleen de gewone dwergvleermuis waargenomen, waardoor andere waarnemingsmethoden niet nodig waren.

4 RESULTATEN

Tijdens de veldonderzoeken is alleen de gewone dwergvleermuis waargenomen.

Tijdens alle veldonderzoeken zijn circa vier foeragerende gewone dwergvleermuizen nabij de zusterflat waargenomen en gemiddeld twee aan de achterzijde van het projectgebied die langs de bomen foerageerde, zie afbeelding 3. Tijdens de ochtendronde is een zomerverblijfplaats van een enkele gewone dwergvleermuis in het trappenhuis op het platte dak van de zusterflat waargenomen (zwermend gedrag). Daarnaast zijn drie invliegende gewone dwergvleermuizen in de gevel van de nieuwbouwvleugel gezien. Kraamverblijfplaatsen zijn niet gezien en worden ook niet verwacht. In het najaar zijn paarterritoria waargenomen op dezelfde locaties als de foerageergebieden. Gewone dwergvleermuizen baltsen tijdens de vlucht waardoor het lastig is de paarverblijfplaats vast te stellen. Op basis van het gedrag worden alle paarverblijfplaatsen in de gevel verwacht behalve de paarverblijfplaats aan de oostzijde van het projectgebied. Daar zijn grote populieren met holtes aanwezig. In deze holtes worden paarverblijfplaatsen verwacht. In het projectgebied zijn veel volwassen platanen aanwezig, maar bevatten geen holtes. Nabij de platanen zijn nauwelijks foeragerende of vliegende vleermuizen waargenomen. Waarschijnlijk heeft dat te maken met de verlichting op de parkeerplaats. Het is gezien de grootte van het gebied niet bekend waar migratieroutes lopen. Massale winterverblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten.

Afbeelding3: waarnemingen gewone dwergvleermuis

5 EFFECTEN

Met de sloop van de gebouwen gaan 2 zomerverblijfplaatsen en 4 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Als ook de populieren aan de oostzijde worden gekapt gaan in totaal 5 paarverblijfplaatsen verloren. Daarnaast moet het foerageergebied in samenhang gezien worden met de vaste verblijfplaatsen waardoor ook deze gebieden aangemerkt zijn als vaste verblijfplaats, zoals bedoeld in de Flora- en faunawet. Voor deze aantasting is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

Hierbij dient rekening gehouden te worden met de meest kwetsbare periode voor vleermuizen. Voor deze situatie, waarbij diverse zomer- en paarverblijfplaatsen aanwezig zijn, geldt dat de paarperiode (tussen augustus en november) de minst kwetsbare periode is om te slopen. Hoewel winterverblijfplaatsen niet worden verwacht, is het lastig deze verblijfplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Indien in de winterperiode gesloopt zal worden is het nodig in oktober al maatregelen te treffen om potentiële winterverblijfplaatsen ongeschikt te maken. Tijdens de zomerperiode kan alleen de gebouwen gesloopt worden waar geen zomerverblijfplaatsen aanwezig zijn. Daarnaast dient 3 maanden voorafgaande aan de sloop voor elke verblijfplaats vier vleermuiskasten te worden opgehangen. Officieel zijn dat 24 kasten, maar de verwachting is dat 10 kasten afdoende is.

Conclusie

Voor het voorgenomen initiatief is een ontheffing van de Flora-en faunawet nodig. Hiertoe dient een activiteitenplan met mitigerende en compenserende maatregelen worden opgesteld. Omdat vleermuizen beschermd zijn op basis van de Europese Habitatrichtlijn, dient getoetst te worden aan een groot openbaar belang. Gezien het belang van een betere locatie voor een ziekenhuis, worden geen problemen voorzien in het aantonen van een groot algemeen belang. De procedure duurt ongeveer 16 weken.

Bijlage 1 Curriculum Vitae

Naam ir. L. Dresmé
Geboren 21 november 1977
Woonplaats Santpoort-Zuid
Nationaliteit Nederlandse

Persoonlijk profiel

Linda is een deskundig ecooloog en gespecialiseerd in het raakvlak tussen bouwprojecten en beschermde flora en fauna.

Opleiding

Afgeronde doctoraal Bosbouw en Bos- en natuurbeheer in Wageningen.
Master Beleid, Communicatie en Organisatie in de eindfase.

Cursussen

Tekenen in ArcMap, en Basisveiligheid VCA (geldig tot 28-9-2019).

Werkervaring

9 jaar werkervaring bestaande uit:

- Sinds maart 2012 werkzaam als senior ecooloog bij Aveco de Bondt.
- 2011-2012 zelfstandig ondernemer als ecooloog/ beleidsecoloog.
- 2008-2011, bk ruimte & milieu bv als ecooloog.
- 2007, provincie Noord-Holland (gedetacheerd) als juridisch adviseur groene wetgeving.
- 2003 – 2007, Envisie BV als projectleider natuurontwikkelingsprojecten.

Algemene kennis en vaardigheden

Nederlands en Engels vloeiend in woord en geschrift, Frans redelijk in woord, goed in geschrift.

Soortenkennis

- Vleermuizen: sinds 6 jaar ca 20-30 vleermuisonderzoeken per jaar; kennis en ervaring opgedaan uit de praktijk en door kennisoverdracht in het veld door lokale andere vleermuisdeskundigen. Bij twijfel over de soort wordt altijd een second opinion gedaan door een andere deskundige, waardoor kennis steeds wordt vergroot.
- Soorten van Laag Nederland: diversen veldonderzoeken naar o.a. rugstreppad, noordse woelmuis, waterspitsmuis, kleine modderkruiper, bittervoorn en ringslang.
- Ontheffingen aangevraagd voor de Flora- en faunawet: FF/75C/2011/0046; FF/75C/2012/012, FF/75C/2011/0326; FF/75C/2010/0465; FF/75C/2010/1045; FF/75C/2013/0133; FF/75C/2013/0269